

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД МИКОЛАЇВЩИНИ - ЖИТТЯ У ПРИФРОНТОВИХ РЕАЛІЯХ

м. Миколаїв

Дмитро Мац
Управління екології та природних ресурсів
Миколаївської обласної військової адміністрації

06.06.2024

У лютому 2022 року на значній території області йшли бойові дії, частина території була окупована.

В зоні бойових дій опинилися майже 300 тис.га території області, 3 з 4 районів області, 20 з 52 територіальних громад.

Постраждало близько 3 тис. цивільного населення, пошкоджено або зруйновано більше 20 тис. цивільних об'єктів.

Шкода природно-заповідним територіям Миколаївської області

79 об'єктів природно-заповідного фонду площею 56594 га

Під окупацією з 6 березня та безпосередньо на лінії зіткнення знаходилися 16 об'єктів, загальною площею 43933,7 га: Чорноморський біосферний заповідник, національний природний парк «Білобережжя Святослава», регіональні ландшафтні парки «Кінбурнська коса» та «Висунсько-Інгулецький», 7 заказників та 4 пам'ятки природи.

Управління екології та природних ресурсів
Миколаївської обласної військової адміністрації

На території Миколаївської області зафіксовано численні випадки завдання територіям та об'єктам природно-заповідного фонду шкоди внаслідок ворожих дій військ РФ. До них належать забруднення території вибухонебезпечними предметами, як внаслідок мінування так і через обстріли, мінування, пожежі в екосистемах, пересування важкої техніки, знищення рідкісних та зникаючих видів флори та фауни, порушення ґрунтового покриву переміщення родючого шару ґрунту, вирубування дерев та кущів, підтоплення внаслідок підриву Каховської ГЕС.

Лісові пожежі у природно-заповідному фонді

Однією з найбільших загроз для біорізноманіття Миколаївщини є лісові та степові пожежі.

З 24 лютого 2022 року на території Кінбурнського півострова в межах Миколаївської області зафіксовано більше 170 пожеж, які загалом вразили площу 5280,33 га (43 % від загальної площі лісів).

У лісових урочищах біля Миколаєва, які знаходилися на лінії зіткнення, внаслідок обстрілів сталося 43 пожежі, вигоріло 117,5 га на території природно-заповідного фонду

Проблемні питання зміни клімату

Вигорання лісів на півдні України спричинить більш посушливі й вітряні умови життя, значно вищі температури влітку й значно нижчі взимку.

Втрата лісосмуг призведе до масштабної вітрової ерозії й опустелювання.

Умови життя в південному регіоні змінюються, тому набуває актуальності здійснення заходів з адаптації до кліматичних змін.

Тваринний світ у біді

У зоні ведення бойових дій опинились оселища, гніздування, місця зимівлі, нагулу, міграційні шляхи, нерестовища

- ▶ 161 виду тварин, які занесено до Червоної книги України. Тобто понад 70,3% від усіх видів Миколаївщини, які підлягають національній охороні: 59 видів безхребетних, 20 - риб, 1 - амфібій, 4 - плазунів, 52 - птахів, 25 - ссавців.
- ▶ 44 види тварин, або 91,7% відзначених в межах області, які занесено до списків охорони Резолюції 6 Бернської конвенції: 5 видів ссавців, 34 - птахів, 2 - амфібій, 3 - плазунів, 2 - безхребетних.

Наслідки підриву Каховської ГЕС для природних екосистем Миколаївської області

Об'єкти природно-заповідного фонду, які опинилися в зоні впливу внаслідок підриву Каховської ГЕС:

НПП «Білобережжя Святослава» - зона підтоплення 1900 га

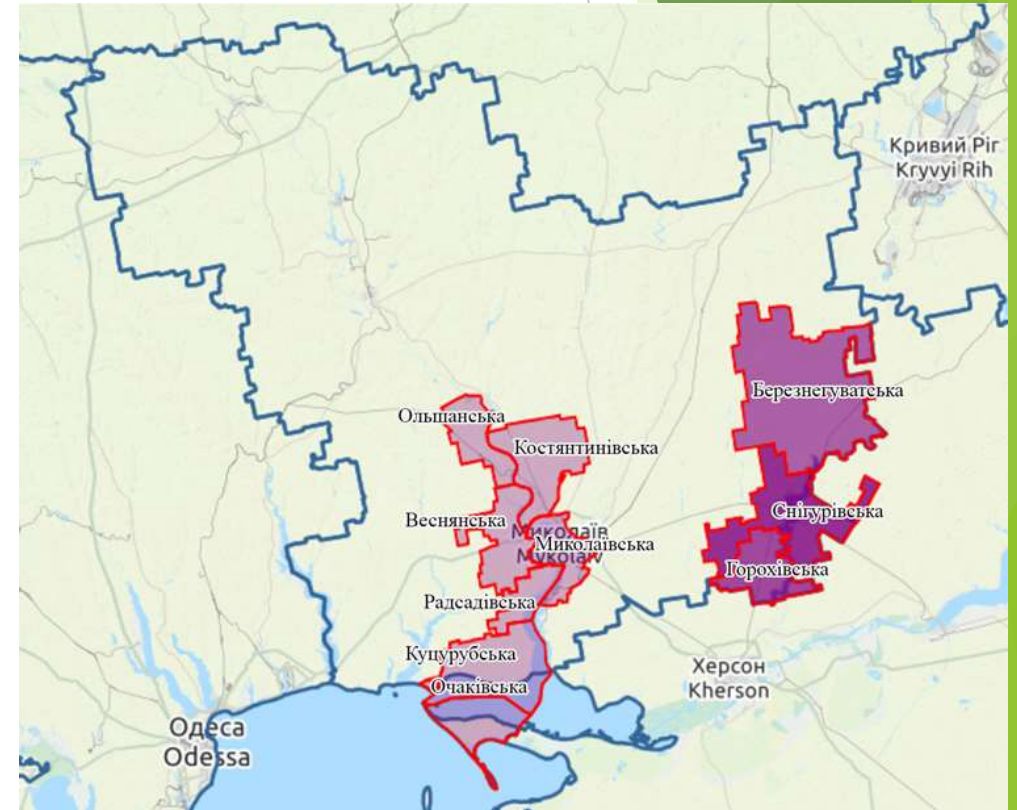
РЛП «Кінбурнська коса» - зона підтоплення 500 га

ділянки Чорноморського біосферного заповідника
“Волижин ліс”, о.Довгий, о.Круглий, - зона підтоплення
130 га

регіональний ландшафтний парк "Висунсько-Інгулецький"
парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Парк
Перемоги

В наслідок підтоплення значного негативного впливу
знають цінні природні території та акваторії через
засмічення, потрапляння у воду великих об'ємів ПММ,
боєприпасів, пестициди, каналізаційні стоки, інші
забруднюючі речовини, трупи тварин, принесеними
водами Дніпра.

м.Миколаїв

06.06.2024

Збитки навколишньому середовищу

У березні 22-го року було оперативний штаб для фіксування, упорядкування інформації, і формування єдиного реєстру збитків заподіяних навколишньому середовищу внаслідок збройної агресії російської федерації.

Розпорядженнями Миколаївської обласної військової адміністрації від 17.02.2023 № 56-р та від 12.04.2023 № 145-р створено комісію з визначення фактів та масштабів шкоди і збитків, завданих територіям та об'єктам природно-заповідного та лісового фондів Миколаївської області внаслідок збройної агресії російської федерації.

Відновлення екосистем

Екологічне відновлення країни відбуватиметься за стандартами охорони природи в Євросоюзі, які значно вищі, ніж в Україні.

Гроші на повоєнне відновлення докілья спрямовуватимуться з держбюджету, місцевих бюджетів, з міжнародних фондів, за рахунок відшкодування агресором збитків, завданих навколишньому середовищу.

Кошти будуть спрямовані, на відновлення екосистем, підтримку об'єктів природно-заповідного фонду, на відбудову інфраструктури на цих територіях, наукові дослідження тощо.

Співпраця з міжнародними організаціями на державному та місцевому рівні - це перспективний напрямок роботи

Створення об'єктів природно-заповідного фонду

Рішенням Миколаївської обласної ради № 9 від 09.03.2023 створено шість нових об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: три ландшафтних заказника - «Каталинський», «Сухобалківський», «Балка Зарубіна», три ботанічні пам'ятки природи місцевого значення - «Дуб Горизонтальний», «Дуб на вул.Садовій», «Дуб в районі Темвод» загальною площею 287,45 га

Встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду

В Миколаївській області зберігається низький відсоток встановлених меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду

2023 - 12 об'єктів на площі 721,1 га

2024 - розробляються проекти землеустрою 9 об'єктів орієнтовною площею 471,9 га

Профілактичні протипожежні заходи

У 2022-2023 роках у межах 26 територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території державних лісогосподарських підприємств було забезпечено догляд за понад 4500 км мінералізованих смуг.

Джерела інформації:

- ▶ Робочі матеріали управління екології та природних ресурсів Миколаївської ОВА. - Миколаїв, 2022-2023.
- ▶ Вплив бойових дій на біорізноманіття. ГО «Веселий дельфін» у рамках проєкту «Разом за екологічну демократію, справедливість та верховенство права в Україні» за фінансової підтримки МБО «Екологія-Право-Людина» та уряду США - К.: 2023.
- ▶ Електронний ресурс. Бакоцька Т. Довкілля Миколаївщини: повоєнне відновлення//Незалежна громадсько-політична газета Миколаївської області «Південна правда» - Миколаїв, 18.04.2023.
<http://185.67.3.104/uk/articles/107726>
- ▶ Електронний ресурс. Соболев М. На Миколаївщині підраховали збитки довкіллю через вторгнення рф проти України//Суспільне новини - Миколаїв, 14.07.2023. <https://suspilne.media/529167-na-mikolaivsini-pidrahuvali-zbitki-dovkillu-cerez-vtorgnenna-rf-proti-ukraini/>

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД МИКОЛАЇВЩИНИ
- ЖИТТЯ У ПРИФРОНТОВИХ РЕАЛІЯХ

Дмитро Мац

dmytro.mats@gmail.com

+38(095)288 0478

Дякую за увагу!